

बी.ए.भाग ३
पेपर – धर्माचे समाजशास्त्र (पेपर नं.११)
प्रश्नसंच

प्रश्न . रिकाम्या जागी योग्य शब्द लिहा.

1. खालीलपैकीधर्म विश्वधर्म म्हणून ओळखला जातो.
अ. जैन ब. ख्रिस्ती क. शीख ड. ज्यू
2. 'धर्म म्हणजे अफूची गोळी आहे' असे यांचे मत आहे.
अ. कार्ल मार्क्स ब. ऑगस्ट कॉम्प्ट क. एमिल दुरखीम ड. मॅक्स वेबर
3. धर्म व धम्म यातील फरक यांनी स्पष्ट केला आहे.
अ. महात्मा फुले ब. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर क. डॉ.पा.वा.काने ड. जेम्स फ्रेजर
4. खालीलपैकी प्रतिक ख्रिस्ती धर्माशी संबंधित आहे.
अ. चंद्रकोर. ब. स्वस्तिक क. क्रूस ड. 786
5. मॅक्स वेबरने धर्माचा अभ्यासदृष्टिकोनातून केलेला आहे.
अ. घटनाशास्त्रीय ब.प्रकार्यात्मक क.संघर्षवादी ड.संरचनात्मक- कार्यात्मक
6. हिंदू धर्मातील लोकविद्येच्या देवतेचे प्रतिक म्हणून पवित्र मानतात.
अ. नारळ ब. कागद क. पिंपळ ड. वड
- 7.....हा धर्म भारतात उदयास आलेला आहे.
अ. ख्रिस्ती ब. इस्लाम क. बौद्ध ड.पारशी
8. हिंदू धर्मशास्त्रा नुसार खालीलपैकी हा पुरुषार्थ नाही.
अ.धर्म ब. अर्थ क. मोक्ष ड. नरक
9.च्या मते हिंदू धर्मात काही दोष नाही तर हा दोष धर्माचा चुकीचा वापर करण्यात आहे.
अ. स्वामी दयानंद सरस्वती ब. स्वामी विवेकानंद
क. राजाराम मोहन रॉय ड. डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
10. आर्य समाजाची स्थापना..... यांनी केली.
अ. राजा राममोहन रॉय ब.स्वामी विवेकानंद
क. स्वामी दयानंद सरस्वती ड.डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
11. धर्म म्हणजे अफूची गोळी आहे असे यांचे मत आहे.
अ. ऑगस्ट कॉम्प्ट ब. मॅक्सवेबर
क. कार्ल मार्क्स ड. एमिल दुरखिम
12. ' दिव्य प्राण्यावरील श्रद्धा म्हणजे धर्म होय' अशी धर्माची व्याख्या यांनी केले आहे.
अ. टायलर ब. फ्रेझर क. म्यालिनोस्की. ड. होबेल
13. धर्मात अनात्मवादाचा सिद्धांत सांगितला आहे.
अ. हिंदू ब. इस्लाम. क. बौद्ध ड. ख्रिस्ती
14. ऑगस्ट कॉम्पतने धर्माचा अभ्यास दृष्टिकोनातून केलेला आहे.
अ. घटनाशास्त्रीय. ब.प्रकार्यात्मक
क. संरचनात्मक - कार्यात्मक ड. द्वंद्वात्मक
15. दुरखीमने धर्माचा दृष्टीकोनातून अभ्यास केलेला आहे.

29. गुरुग्रंथसाहिब हा धर्माचा धर्मग्रंथ आहे.

अ. पारसी. ब. शीख

क. ज्यू. ड. इस्लाम

30. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनीधर्माचा स्वीकार केला.

अ. ख्रिश्चन

ब. हिंदू

क.बौद्ध

ड.जैन

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

1. कोणत्या धर्मात अनात्मवादाचा सिद्धांत सांगितला आहे?

2. आपल्या धर्मविषयक विचारात ईश्वर व भक्त यांच्यात कोणीही मध्यस्थ असता कामा नये, असे कोणी म्हटले आहे?

3. 'ज्या धर्माच्या शिकवणीमुळे मनुष्याच्या अंतःकरणातील पाशवी वृत्ती काबूत आणल्या जात नाहीत तो धर्म कूचकामाचा आहे' असे कोणाचे मत होते ?

4. जगातील एक प्राचीन धर्म म्हणून कोणत्या धर्माला ओळखले जाते?

5. आधुनिक भारताचे पिता म्हणून कोणाला ओळखले जाते?

6. कोणत्या धर्माला विश्वधर्म म्हणून ओळखले जाते?

7. चंद्रकोर हे कोणत्या धर्माचे प्रतीक म्हणून ओळखले जाते?

8. दुर्खिम यांनी जगातील सर्व वस्तूंचे किती प्रकार पाडले आहेत?

9. भारतात उदयास आलेल्या दोन धर्मांची नावे सांगा.

10. शिकागो परिषदेमध्ये माझ्या बंधूंना आणि भगिनींना असा शब्दप्रयोग प्रथम कोणी केला?

11. कोणता धर्म विश्व धर्म म्हणून ओळखला जातो.

12. धर्म म्हणजे अफूची गोळी आहे असे कोणी मत मांडले आहे.

13. गौतम बुद्धाचे चरित्र हा ग्रंथ डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांना कोणी भेट दिला.

14. हिंदू धर्मात किती वर्ण सांगितले आहेत?

प्रश्न. टीपा लिहा.

1. धर्माच्या समाजशास्त्राची व्याप्ती.

2. धर्माच्या समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय

3. धर्माची वैशिष्ट्ये

4. धर्मश्रद्धा

5. पवित्र आणि अपवित्र संकल्पना

6. दुर्खिमचा धर्मविषयक दृष्टीकोन

7. महात्मा फुले यांचा भारतातील धर्म विषयक दृष्टीकोन

8. हिंदू धर्मश्रद्धा

9. इस्लाम धर्माच्या आचार पद्धती

10. बौद्ध धर्म तत्वज्ञान

11. जैन धर्म सिद्धांत

12. सत्यधर्म

13. सामाजिक चळवळी

14. धार्मिक चळवळी

15. धार्मिक हिंसाचार
16. धर्माचे व्यापारीकरण
17. धर्मनिरपेक्षता
18. राष्ट्रीय एकात्मता
19. धर्म संकल्पना
20. दुर्खिमच्या धर्माविषयीच्या दृष्टिकोनाची पार्श्वभूमी
21. हिंदूधर्मातील सिद्धांत
22. बौद्धधर्माची स्थापना व प्रसार

प्रश्न. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

1. धर्माचे समाजशास्त्राचा अर्थ आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
2. धर्माचे समाजशास्त्राचा अर्थ आणि अभ्यासविषय स्पष्ट करा.
3. धर्म म्हणजे काय? धर्माची वैशिष्ट्ये सांगा.
4. धर्मश्रद्धा आणि धर्मविधी स्पष्ट करा.
5. वेबर यांचा धर्मविषयक दृष्टीकोन विशद करा.
6. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा भारतीय धर्मविषयक दृष्टीकोन विशद करा.
7. हिंदू धर्म आचारविचार स्पष्ट करा.
8. ईस्लाम धर्म आचारविचार सांगा.
9. ख्रिस्ती धर्माचे आचारविचार स्पष्ट करा.
10. शिवधर्माचे तत्वज्ञान सांगा.
11. सामाजिक व धार्मिक चळवळी स्पष्ट करा.
12. धर्म आणि हिंसाचार यांचा संबंध स्पष्ट करा.
13. धर्म आणि व्यापारीकरण यांचा संबंध स्पष्ट करा.
14. राष्ट्रीय एकात्मता संकल्पना स्पष्ट करा.

